

Innspill om friluftsliv i statsbudsjettet for 2019

Klima- og miljødepartementets budsjett

Friluftsrådenes Landsforbund (FL) henvender seg til Finanskomiteen for å ta opp den manglende prioriteringa av friluftsliv, særlig som virkemiddel i folkehelsearbeidet.

Arbeidet med ei Stortingsmelding om friluftsliv starta høsten 2014. Friluftsmeldinga, «Friluftsliv. - Naturen som kilde til helse og livskvalitet», blei lagt fram 11. mars 2016 og behandla i Stortinget høsten 2016 med følgende anmodningsvedtak: «Stortinget ber regjeringen legge fram en handlingsplan med sikte på å styrke det samlede friluftslivsarbeidet og friluftslivets rolle i folkehelsearbeidet». Regjeringa la fram en fyldig handlingsplan i sommer med hele 176 tiltakspunkter, men uten omtale av økonomisk oppfølging. Det var stilt forventninger til den økonomiske oppfølginga i forslag til budsjett for 2019. Regjeringas budsjettforslag innebærer i stedet en samla reduksjon på budsjettpostene for friluftsliv med 13 millioner.

Norsk Friluftsliv, DNT og FL sto sammen om innspill til stortingsmeldinga om friluftsliv og den oppfølgende handlingsplanen, og vi er enige om at det trengs et betydelig økonomisk løft for å gjennomføre handlingsplanen og ta ut potensialet som regjeringa peker på: «Det er grundig dokumentert at naturopplevelser og fysisk aktivitet i naturen har betydelig positiv virkninger for både psykisk og fysisk helse».

FL mener den enestående muligheten vi nå har til å løfte friluftsliv som et kraftfullt virkemiddel i folkehelsearbeidet forankra i Stortingsmelding og Handlingsplan, ikke må skusles vekk. Vi håper Stortinget vil følge opp sitt eget vedtak fra behandling av Friluftsmeldinga om å styrke det samla friluftslivsarbeidet og friluftslivets rolle i folkehelsearbeidet ved å øke bevilgningene til friluftslivsformål vesentlig.

FL mener hele tiltakskjeden med ivaretaking av arealer gjennom planarbeid og sikring (avtaler og kjøp), tilrettelegging, forvaltning og drift av områder, informasjon og aktivitetstiltak er nødvendig for å fremme friluftsliv – særlig for den lite aktive delen av befolkningen. Arbeidet må skje gjennom et samspill mellom myndigheter og frivillige organisasjoner. Dette er bakgrunn for våre prioriteringer som framgår av neste side.

Klima- og miljødepartementets budsjett, kap 1420, post 30 økes med:

- 13 mill (3 mill rette opp kutt og 10 mill økning) til Sikring (kjøp og avtaler) av friluftslivsområder

Klima- og miljødepartementets budsjett, kap 1420, post 78 økes med totalt 98 mill kr fordelt på en rekke underposter:

- Tilrettelegging av friluftslivsområder 30 mill (10 mill rette opp kutt og 20 mill økning, oppfølging av en rekke tiltak i Handlingsplanen)
- Stisatsing 10 mill (begrunnes i at dette er et hovedtiltak i Handlingsplan friluftsliv)
- Skjærgårdstjeneste 5 mill (utvidelse nordover i samsvar med Handlingsplan)
- Aktivitetstiltak 25 mill (oppfølging en rekke tiltak i Handlingsplanen)
- Aktivitetstiltak innvandrere 5 mill (i samsvar med regjeringas satsing på inkludering og prioritering av denne gruppa i Handlingsplanen)
- Turportal 10 mill (oppfølging av handlingsplanen om digitale verktøy, jf at DNT, FL og Statskog nå har inngått intensjonsavtale om nasjonal turportal)
- Friluftslivsorganisasjoner og friluftsråd 10 mill (styrking for å ta et ansvar for oppfølging av Handlingsplan friluftsliv)
- Pilotprosjekt kommunale aktivitetsråd 3 mill (forankra i Handlingsplanen)

Klima- og miljødepartementets budsjett, kap 1400, post 62, økes med:

- 2 mill til Den naturlige skolesekken (forankring i Handlingsplanen)

Klima- og miljødepartementets budsjett, kap 1420, post 81, økes med:

- 3 mill til Nasjonale turiststier (forankring i Handlingsplanen og viktig for reiseliv)

Kunnskapsdepartementets budsjett

Fysisk aktivitet i skolen

For barn og unges helse og en variert og virkelighetsnær skolehverdag var det det viktig vedtak Stortingets flertallet gjorde, da de ba Regjeringa fremme en sak for Stortinget om en ordning som sikrer elever på 1.-10. trinn minst en time fysisk aktivitet hver dag innenfor dagens timetall. Kunnskapsdepartementet har i sitt arbeid med tilbakemelding leita fram motargumenter, unngått gode eksempler på at dette allerede gjennomføres i foregangsskoler, avvist møteforespørsler fra friluftslivsorganisasjoner som ville bidra med sin kompetanse om uteskole og oversett positive forskningsresultater og eksempler fra andre land. Ikke overraskende konkluderer Kunnskapsdepartementet da med å tilrå at det ikke blir innført en ny ordning i skolen med fysisk aktivitet. For barn og unges helse og for mer variert og virkelighetsnær læring, er tilrådinga ille.

FL ber Stortinget stå fast ved sitt vedtak og be regjeringa legge fram en plan for hvordan fysisk aktivitet i skolen kan innføres på en god måte.

FL ber om at kap 225, post 74, Prosjekttilskudd til tiltak i grunnopplæringen økes med 5 mill kr for å styrke organisasjonenes arbeid med å bidra med opplegg for fysisk aktivitet og bruk av naturen som læringsarena.

Helse- og omsorgsdepartementets budsjett

Vi ber om at Folkehelseinnsatsen i budsjettet styrkes. Spesifikt ønsker vi at kap 714, post 79 «Mobilisering mot ensomhet» styrkes med 5 mill og åpnes for flere aktører.

Samferdselsdepartementets budsjett

Vi ber om at arbeidet med gang- og sykkelveier styrkes, og ses i sammenheng med Klima- og miljødepartementets satsing på et stinett i kommunene, slik at en gjennom tilrettelegging, skilting, merking og stimulerings tiltak legger til rette for vesentlig økning i gange både som transportform og friluftslivsaktivitet. Det er viktig både i et klima- og folkehelseperspektiv.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett

Samfunnsutviklingen fører til at kystområder, bymarker og store sammenhengende fjellområder er utsatt for omfattende utbyggingspress. For å ivareta sammenhengende natur- og friluftslivsområder er regional planlegging nødvendig. Med utgangspunkt i regjeringens handlingsplan for friluftsliv, der det heter «Vurdere å gi økonomisk bidrag til det regionale planarbeidet, for å stimulere til utarbeidelse av regionale planer for fjellområder med stort utbyggingspress», ber vi om at en slik ordning etableres.

For Statens Kartverk, kap 595, vil vi understreke viktigheten av at Kartverket har tilstrekkelige ressurser til innarbeide stier og turruter i det offentlige kartverket (DOK), slik det forutsettes i stisatsingen som lanseres i Handlingsplanen for friluftsliv.

Vennlig hilsen
Friluftsrådenes Landsforbund

Steinar Saghaug (S)
Styreleder

Morten Dåsnes
Daglig leder